

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.
Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.
Felülső szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház. 1762. sz.
Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Kis és nagy francziák.

Debreczen, február 24.

Clemenceau, Boulanger, Déroulede, Carnot és a többiek alakjai szerfölött érdekelnek. Kivált az első alakja.

Mikor Clemenceau a az első „Panama“-mennydörgések idejében Déroulede oda kiáltotta a maga dörge-delmes vádját, akkor nekünk meg volt a magunk véleménye a híres radikális vezérrel.

Jéghidegen találta a vád. Jéghidegen tette meg a maga sértő ripostját. El volt készülve erre a jelenetre s készült reá plajbászszal és — karddal is a kezében.

Azután következett a „Justice“ szerkesztőségében lejátszott érzékeny komédia.

Ki ölelkezik a családjával nyilvánosan? Különösen pedig egy párisi redakció irodájában, ahova betekinthet — kétszer annyi szem, mint amennyi ember van Európában, sőt még az Argusok is, akiknek pedig 100—100 szemök van.

— „Gyermekeim, nóm! legyetek nyugodtak — tisztán hagyom reátok nevet!”

Erre aztán mit nem adott volna érte, ha leszurhatja Dérouledet, a puritán erkölcsű fanatikust?

És most jön a komédiás harmadik poseban.

Első volt a hideg néptribun. Hiszen védekezni csak hidegvérű emberek tudnak. Lám, a szegény Rouvier úgy dühöngött, hogy szinte ráhúzták a kényszer-zubbonyt. . .

Második pose: Az érzékeny apa. Ez nagyon jól tesz a publikum duzzadt könyzacskóinak. . .

Harmadik pose: A duzzogó ártatlanság. . . Visszautasítja a mandátumot, nem lép fel többé képviselőnek, elszomorították az őt méltatlanul ért gyanúsítások.

Korántsem azért, mintha nagyon is világossá vált volna a hideg, az érzékeny, a sértett önértetű apostol turpissága. Oh, nem! — Tartuffe, (mint a vigjátékban), zokogva távozik a hiszékeny Orgon házából. . . Tartuffe megy és nem tér vissza többé!

És az megnyugtató intézkedése a sorsnak, hogy a Panama-ügyben miniszterek, milliárdok urai bünhődnek, ha másképen nem, hát erkölcsi halállal. —

Egyenlőség van ebben, amint sajnáljuk ugyan a közönséges emberi balsors által sújtott királyokat, de ugyanezt az érzést találjuk szívünkben.

Azt az érzést, amely megsugja, hogy bár a földi javakban nem is mindég, de a balsorsban egyenlők vagyunk; megtanít reá, hogy a nagy oportunisták, kezükben hamisított üzleti könyvekkel, elméjükben Macchiavelli elméleteivel eltelve, nevetetik, gunyolhatják és elnyomhatják jól élezett frazeológiájukkal a szegény halandót, kinek a kezében nincs egyéb a kis káténál — és ime jön egy hatalmas földrengés, mely az ő erkölestanuk rablóvárait porba dönti, de nem okozhat semmi kárt annak a kis kunyhónak, amelynek törvényei megférnek abban a szív mélyébe ható, egyszerű naivitással megírott könyvecskében. . .

S a mily megnyugtató a „Panama“-kanócza! ált! fölrobbantott bűn-aknak e látványa, épp úgy emeli szemeinkben az egész eset Franciaországot.

Bűnhődik mindenki, aki bűnös. Sok a bűnös, de több a bíró. Mind nem huzcolják ugyan a vádlottak-padjára, nem huznak mindenkire kényszerzubbonyt; még csak rá se bizonyítják a turpisságot: de a kik ott ülnek a bírák előtt, azok az egész klikks a teljesszöveket kezeli képviselői s ítéletük lángbetűkkel ég homlokukon.

Nem is baj, hogy Reinachot, Artont, Hertzet megszöktették, kit más világrésekbe, kit a más világra. Nem baj, valóban nem baj — a kor megsértett szellemének nem az ő fejük kellett, de a bűnhődő politikusok — szíve.

Ezek ma már széhhüdt emberek; nyelvük, jobb kezük, féllábuk meg van benuva. Lesseps Nándor bűnhődése egy óriási superlativus, mely azt dörögi, hogy az erkölcsi ség törvényei előtt még a genie homlokának is meg kell hajolnia.

Boulanger — a szegény rajongó öngyilkos — nem érdemelte, hogy az igazságszolgáltatás sujtja le. Megengedett, mint a hogy selyem zsinórt küldenek a török államférfiaknak, hogy maga törölje ki nevét a szereplők könyvéből, ki csupán a jelmez tudta viselni, de játszani rosszul tudott.

De hát Floquet, aki átszurta, Clemenceau, aki gyalázta, The-

venet, aki vádolta? Csunyanban hal-tak meg, mint ő, — pedig élnek.

Boulanger nevetséges lett volna nemzetet vezetni, Carnot-t ki kell hallgatni, bár — az igaz — igen kivételes tisztesség mellett! Csakhogy a köztársasági elnök is olyan legyen, mint a jó feleség, akinek érdeme, hogy nem emlegetik. Rouvier et comp. ki-vannak golyózza.

Se baj! Franciaország nagy. Minden két hétben képes új kormányt állítani a bukott helyébe. Cavaignac már beszélt. Ha ő nem, mások állanak a hadoszlop élére, akiknek kezében a lobogó még hófehér!

G—e.

— A szabadelvű politika fényes diadalát üli. A főváros közgyűlése, éppen a pronon ceirozott katolikus képviselők élénk részvétele mellett, a kormány egyházpolitikája nyilatkozott s hogy impozáns többséggel meghozott határozatától elvegyen minden félremagyarázható jelleget, nyilatkozott egyuttal a katolikus autonomia mellett is. Ugyanekkor hozza meg a hírverő Szeged és Komárom bizalmi nyilatkozatának hírét is. A kormány tehát mely a szabadelvűség erős veretű pajzsában lép a küzdelembe, oldalán találja Magyarország szabadelvű lakosságát s ennek lelkesedésén megtörik minden támadás, mely ellene a vallás megsértésének vádjával tör. A polgári házassággal jár a családi viszonyok rendezése; az állami anyakönyvek inaugurálása megszünteti a hitfelekezetek surlódásait keresztelési esetekben, e mellett a védkötelezettség szempontjából is fontos intézkedés, mert az ellenőrzést könnyíti és sok visszaélést szüntet meg, míg a zsidó recepció (a kormány által már kilátásba helyezett honos-sági törvény nyel) folyamánya a vallási és polgári egyenjogúság eszméjének. Ez a kormány alapelve, e mellett nyilatkozik a nemzet, melynek nincs szüksége felekezeti harcra, nincs szükség e harc szeméyes élére: elvek mellett száll sikra s ország-szerte követendő fővárosának s a többi nagy város lélekemelő példáját!

— Országgyűlés. (Febr. 23.) Ma a vármegyei tisztviselőkre került a sor; a tisztviselői fizetést szabályozó törvényjavaslat részletes tárgyalása folyamán. Felszóltak Szederkényi Nándor, Andreánszky Gábor br., Horváth Gyula, Madarász József és a jobb oldalról Balla Gyula. Hieronymi Károly beügyminiszter válaszolt a felszólalásokra s kifejtette, hogy a vármegyei tisztviselők helyzetén egyelőre csak ily módon

segíthetett, a mint a törvényjavaslat kontem plálja. Több ízben volt alkalmam Pulszky Ágost előadónak is a javaslat védelmezésére; egy tegnap függőben hagyott szakasz helyett pedig Wekerle Sándor miniszterelnök adott be új szöveget, melyet elfogadtak s ezzel egészen letárgyalták a fizetési törvényjavaslatot. Az ülés második felében a földmivelési miniszterium budgetjének tárgyalására került a sor s a vitát Andreanszky Gábor báró nyitotta meg, utánna Bessenyei Ferencz beszélt.

Belföldi hírek. (A főváros közgyűlésén) a bizalmi szavazatot ellenző 7 tag élén állott Bogosich budavári prépost; az indítvány mellett működtek Hegedüs Sándor, Polonyi Géza, Rémi Róbert, báró Podmaniczky Frigyes. (Gyász Bethlen András család jában) Vlakoveczen gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter sógorának, gróf Bissingen-Hippenburg Rudolfnak három esztendősen egyetlen fiacskája meghalt difteritiszben. — (Báró Edelsheim Gyula Lipót) állapota alig változott; orvosai tanácskozást tartottak s „általános, de csekély mértékű javulást konstataáltak. — (A tisztviselői fizetéseket rendező törvényjavaslat) utolsó szakaszában kitöltetlenül hagyta a képviselőház pénzügyi bizottsága a törvény életbe lépése időpontjának megjelölését. A törvényjavaslat e zárszakaszának tárgyalásánál, javaslatára tegnap bevették, hogy az állami tisztviselők fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslat április elején lép életbe. — (Szeged város közgyűlésén) melyen 206 képviselő jelent meg, öt katolikus pap szavazata ellenében egyhangulag elfogadta Reizner János indítványát s kimondta, hogy helyesli a kormány egyházpolitikai programját, mely a kötelező polgári házasságot a polgári anyakönyvezést, a vallások szabad gyakorlatát és a zsidó vallás recepczióját tartalmazza, a program megvalósítását hazafias készséggel támogatni hajlandó és óhajtja, hogy az egyházpolitikai programmielőbb végrehajtsák. Az indítványt csupán Oltványi prépost ellenezte, ellenben mellette szól Polczner Jenő függetlenségi pártelnök. — (Az orsz. gyűléseinek) meghosszabbítására összehívott tanácskozáson gróf Apponyi Albert azokat 10-től 3-ig óhajtja megtartani, a függetlenségi párt azonban a mostani állapot mellett foglalt állást. — (A nyitrai prépost) egy idézésre meg nem jelent, Polyako-

vics nevű papot csendőrök által vason hozatott le Nyitrára s ott 9 hétig kihallgatás nélkül fogva tartotta. Polyakovics megszökött s Budapesten ügyvédre bízta ügyét.

Külföldi hírek. (A párisi szenátus) négy republikánus csoportja ma összegyűlt, hogy kikiáltssa jelöltjét a szenátusi elnökségre, a második szavazásnál a beadott 151 szavazatból Jules Ferry-nek 87, Magnin-nak 53, Challemeil-Lacour-nak 7 és Jules Simon-nak 2 szavazat jutott. — (Rai-polla bíbornok) Rómában fogadta a „P. L.“ levelezőjét; hibáztatta gróf Csákyt az elkeresztelési rendet kibocsátáért s kijelenti hogy a kuria a magyar kormány ellen csak oly rendeletek esetében támad fel, amelyek a dogmába ütköznek. — (A német császár) egy küldöttség előtt a mezőgazdák érdekeinek támogatását ígérte; hangsúlyozta a béke szükségét, melyet a haderő emelése elősegít. — (Rómában) 20 anarkhisták fogtak el az utolsó robbanások gyanúja miatt. — (Carnot sérelme.) Arago, Franciaország berninagykövete, táviratilag jelenti, hogy a svájci kormány rendkívül fel van háborodva a Carnot elnökön a baseli farsangi ünnepélyek alkalmával ejtett sértés miatt. — (Rómában) De Zerbi temetésénél izgalmas jelenet játszódott le; a koporsó mögött haladt az elhunyt fia, ki háromszor is elájult s azt kiáltotta: Gyilkosok! Ti öltétek meg atyámat. — (Belgrád) kiutasították a „Frankf. Z.“ levelezőjét, ki a Milán király és Suhra tánczosnő viszonyáról szóló híreket közölte. — (Zankov) 10.000 példányban felhívást csempészett be Bulgáriába, melyben biztatja a katona tiszteket, hogy „szabadítsák meg hazájukat a Koburg igájától.“ — (Tanlongo) a vizsgálóbíróhoz hosszú vádiratot intézett, amelyben megnevezte több politikust, kiket a Banca Romana megvesztegetett.

A vörös kereszt egyesület tevékenysége.

— Közli Balogh Ferencz hittanár. —

II.

2. A u s t r i a. A veres kereszt egyesület kimondta, hogy nem fogja engedélyezni a veres kereszt jelvény használatát magán és üzleti célra. A társaság szabályai revízió mentek át

1890—91-ben, szövegét képezi most ez a rokon czélú egyéb egyesületeknek s azok összhangzó működése pontokba foglaltatott. Ma már az összesített tagok száma 46 357. Az összesen 4070.000 forint lépéseket tesz vite díj mentességért a kórházban levő sebesült vagy beteg katonák és családjaik levelezésére. Mozgósítás esetén az összes egyesület 1273 tiszttal és 18 423 katonával elhelyezését biztosíthatja. A nemzeti (cseh lengyel stb.) társulatok és egyesületek 401 orvos, 55 gyógyszerész, 7 szerzetes betegápoló és 600 szerzetes-nőápoló és 143 világi ápolóval szolgálnak. Prágában van egy intézete, hol betegápoló nők tartanak s képezetnek. A katona körből 1753 ápoló állítható elő. A sebápolásra való szerek külön tokozban osztandók szét a tényleges szolgálóban levő katonák közt a háború idején; a társulatok felhívattak 700,000 ily készlet tokok előállításáról gondoskodásra.

Maga a társaság a múlt évben 32 317 frtot osztott ki a szükséglet látó rokkantaknak, katona-özvegyeknek vagy árváknak szóval a korábbi háború áldozatainak; sőt segélyt nyertek a cseh és tiroli vízkárosultak is.

Nemcsak Bécsben és Ausztriában, de az egész művelt világon nagy hatást tett a híres katonai sebész és tanár Billroth doktor beszéde, mit a birodalmi tanács küldöttsége előtt tartott 1891. decz. 2. Alkalmat adott e beszéd tartására a tanórán tanítványaihoz intézett felvilágosítás: minő sebeket fog ütni az új Mannlicher-féle lövegyver? s mennyire maga után vonja a nagy pusztítás a gyógykezelő személyzet számának emelését? A romboló eszköz fokozásával emelkedni kell a sebesülteknek nyújtandó segélynek is... e gondolat korunkat, harcfiaukat és szülőket széles körben foglalkoztatni van hivatva. Annnyival is inkább, mert a füst nélküli lövegy nagy mértékben növelni fogja az öldöklést; újítás szükségé áll be a védelem terén is. Billroth a francia-nemet nagy háborúban szerzett személyes tapasztalataiból vonta le a következtetést. Az öldöklő wörthi csatában szerzett adatok szerint 100 sebesülék között 80-at lövegyver idézett elő. Az új fegyverek messzebb hordó ereje kivált a csonttörések által veszedelmesebb leend, és nehezebb teendő a gyógykezelést Gyorsabb és többszöri leend a lövés, mert míg ezelőtt 10 lövés után a füst elborítván a láthatárt, a két fél közt szünetnek kelle beállani, különben

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

FINN NEPDAL.

Kutya kaffog...

Kutya kaffog az erdőszélen,
Kölyökkutya kün a réten.
Elszaladtam szélyelnézni.
Azt bittem, hogy anyám hozzák,
Nem az édes anyám hozták
Mostohám jött mérges arcczal.
Nyirfaágról törött vesszőt
Tart kezében a kegyetlen;
Azzal veri majd az árvát,
Nyagzat engem nyomorultat!

Hej, míg élek, éldegélek
Soha e sötét világban
Édes anyám áldó kezét,
Edes szülém szeretetét
Nem találok, bárha tüsszel,
Napvilággal keressem is.
Más asszony van anyám helyett,
Idegen nő, kegyetlen nő,
Hidegen szól mindig hozzám,
Mozdulata mind mogorva.)*

Halász Ignác.

*) Az „Élet“-ből.

A szultán.

(Eredeti operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzezte: Verő György.)

— A debreczeni színház holnapi premierje. —

Uj magyar operette.

Keztyüs kézzel nyuljunk hozzá.

Igezz hogy szépen működne a könnyű fajta zene hazai művelői, de még kevés olant produkáltak ami feljogosít arra, hogy ujonnan felmerülő komponistákkal valami nagyon szigoruan bánjon a kritika. Naunk az operette fajta bizony még elég fiatal és ha van is egy két erősebb hajtása, nagyon nem lehet megnyesni, ha szépsézet szempontról szükséges is volna. Gondos ápolásra szorul, hogy növekedhessék, pedig jó, ha erősödik; ha másért nem, hát azért, hogy valamiképen utját álljuk annak az általános hódításnak, melylyel a külföldi operettek bejárták a főváros, a debreczeni és vidéki színházakat egyaránt.

Verő Györgyről eddig csak azt tudtuk, hogy rendezője volt a népszínháznak és elvette annak primadonnáját, Margó Czéliát. Aztán egyszerre híre kelt, hogy készül a „Szultán“, tanulják a „Szultánt“, és ime most már sok vidéki színház által megelőzve Debreczenben szintén előadásra kerül a sokat emlegetett operette s Budapestre tegnap adták éppen huszonötödöször. A darab meséje röviden a következő:

Szelim szultán (R. Réthy L.) olyan gazdag, a milyen csak lehet egy regébe illő fejedelem, és annyi szép leány közt válogathat, a mennyiről csak az Ezeregyéj tündérhistoriái tesznek említést. De nem volna operette ural-

kodó, ha azokat fogadná el, a kik amugy is az övéi okvetlenül hanem olyat szeret meg, kiért legalább három felvonáson át kell küzdenie. Ilyen leány Roxelane (Örley Flóra) a ki — szerencsére — a szultánnak engedí át a főbb énekszámokat.

Mit keres ez a vászoncseléd a szultán csarnokaiban, hol a nagy ur zsebkendőjeért versenyeznek csinos jelmezekbe bujtatót, meglehető és kevésbé meglehető hölgyikék, annak a franczi követ, de Forrain Gaston a megmondhatója ki diplomáciai küldetésben és Solyom szinpad alakját jól érvényesítő jelmezen jár az udvarnál. A leányka szereti Gastont; utána szökik Ke'etre, de a Bimbasi (Püspöky) hatalmába jut, és a derék basa elhurcolja a szultán „szépségversenyeire“. Szelim küönben elcsapja háremét és „egyetlen feleséget keres.

Ugyancsak naiv lélek lehet, aki egyszeribe ki nem találja, hogy Szelim fülig belebolondul Roxelaneba, de jó izlése nem lel jutalomra, mert a kisasszony a feléje dobott nagykendőt „tovább adja Daliának (Egri Stefánia) aki azért van a szerialban, mert ő a kellemes Bülbül (Rónaszéki) rabnője, ki vele „pályázik“ a szépségversenyben.

Roxelane általános megbotránkozást kelt, melyet fokoz az elvirult Adelgunda, ki Locsarekné képében elkapja a kendőt, hogy egészen illetéktelenül jussokat formáljon b'ölle. De a szultán csak az új primadonnáért eped, kívül aztán megegyeznek, hogy elnyeri, ha nem ortörtőlő kendő dobással, hanem annak rendje és módja szerint verseng érte.

Egy nagyon hosszú második és egy vala-

ezáltalán lövések pazaroltak volna: ma a füst a látást nem gátolván, gyorsabb és folytonosabb lehet a pusztítás. A sebesülteket hordó egyének munkája megszorodik, nehezebb lesz, messzebb területre kelletvén a szállítást tenni, hol a bekötés és ápolás nyugodtan eszközölhető legyen. A nagyobb távokra visszavonulás nélkül az orvos és sebesült vivő is alá esik jobban a lelővételnek. A sebesültek száma növekvésével arányban kell lenni a sebesült szállítóknak, pedig ezek arányilag ma is kevés számúak.

A gravelottei csatába (1870) mely délben kezdődött s este 8 órakor végződött, 5000 halott és 15,000 sebesült maradt a csatatéren. A nehéz sebesültek 5000-en valának, Legalább 2000 sebesülthordót vett igénybe a szállítás. Az új helyzettel szemben a szám nem lesz elég. Az érdemes doktor sürgeti a harcmezőn használandó villanyvilágítást is. Ejj idején felkeresni a sebesülteket, bóró Mundy doktor indítványa e téren még nem részesült az osztrák hadseregénél kellő méltatásban. Végre sürgeti a katonai orvosok képzésére a külön akadémia, az e célra korábban létezett „Josephinum“ meg, szüntetését károsnak nyilvánította!

Kül- és belföldi lapok szoltak a kérdéshez s a hivatalos — szolgálatok mellé, elégtelenek lévén azok sürgetik a veres kereszt egyletek önkéntes segélyét. A veres kereszt egyletek csatlakozásáról remélhető a biztosabb és üdvösebb jövődö.

3. Magyarország veres kereszt egyletének elnöke Gróf Károlyi Gyula halála (1890 nov. 23) szomoruan vétetett tudomásul a nemzetközi pontokon az új elnök Csekonicz András gróf a nemzetközi egyletek rokonszenvét kérte ki. A múlt évi működésről szóló országos jelentés a külföldi nemzetközi szemlében (Pulletin) megjelent 10 éviszervezett állapotára visszapiantással. Maga a központi társulat képes volt a jótékonyaság oltárára 250,000 forintot haladó összeget áldozni. A társas alpra gyűjtést maga az első elnök gróf Károlyi 10,000 forint aláírással nyitá volt meg s ez mint az egylet szervezőjének érdeme a külföldi előtt kellőleg méltatattik.

Az egylet eddigi eredménye, hogy szükség esetén a tartalék kórházakban levő 2000 ágyon kívül az állomási helyeken még 3373 ágyval rendelkezhetik; a népfelkeltési csapatól 689 sebesült szállító és ápoló nyert már képzést és alkalmazható. A vidéki egyleteknek kellene férfi és nő segítő személyzet tobor-

zásáról gondoskodniok. Az üdülő betegek részére egyesek és testületek ajánlata nyomán jobbra díjtalanul 10,504 katoná és 273 tiszt gondozása kilátásba van téve.

A veres kereszt egylet irányában rokonszenv gerjesztésre és népszerűsítésre nagy befolyásnak bizonyult több helyi egyletmél a közsegély adás szegényeknek népkönyvek által, ruha osztogatás és orvosi segélynyújtás képében. Ez a mód ajánlandó mindentel. Még mindig legfontosabb alkotás az Erzsébet kórház s a betegápolók ottani tanfolyama. 861 beteg volt a kórházban... mind e mellett a tulkiadás leenyésztethető nem volt. A tanfolyamon 94 világi és 40 világi és 40 szerzetes nő nyert képzést. Temesmegyében új fiók egyletek keletkezése jeleztetik.

A fiók egyletek száma — a horvát és szlavonai fiókegyletet is beleszámítva — 432; a városi egyleteké 28, a megyei egyleteké 49. A tagok száma a múlt évben 630-al nőtt; ma már 50,038. A társulat vagyoni ereje: 1 910,735 frt. 77 kr.

4. Olaszországban a régi Mátyai lovagrend Chigi herceg főnök alatt 1884. óta felajánlá szolgálatát, hogy háboru idején saját vagyonából szereivel és személyzetével sebesült fogadó vonataival a veres kereszt egylet jelvénye alatt közreműködik az emberies közszéllra.

Kísérlet tétetett múlt évi augusztusban 50 ágyval ellátott u. n. hegyi kórházal, melyet a florenczi veres kereszt egylet állított e ö. Az Appenin hegyek voltak a kísérlet színtere. A hegyeken szekerekre rakták, aztán a meredekebb helyeken ösvérek hátára, a jelölt helyen 40 percz alatt felállíták egy osztályát. Hasonló hegyi ut kísérletet a veronai egyet hegyi kórháza és személyzete által, melyet épen viharos időben kellett megtenni. Utban a népek mindenütt lelkesedéssel fogadták a gyakorlatilag szép sikert.

A központi egylet meg a Lago Maggiore tó kereskedelmi nagy hajóival, átalakítva katonai kórházzá; tétetett kísérletet a folyókon le az adriai tengerig, A sebesültek szállítása végett tett eme tanulmány ut szintén sikeresnek bizonyult, s veszély esetében szolgálat tételre hasznosítható. A folyókon két hajó, mindenik 24 sebesülttel, 2 hajó a kezelő személyzettel működhetik. Brunetta gróf vezette a tanulmányi kísérletet. Ez uton 250 beteg vagy sebesült

gondozása biztosítható. A hol a hajó kórház elhaladt, vagy megált, bámulat és közelismerés tárgya volt a lakosság részéről.

(III. Befejező közlemény következik.)

Színház.

* **A „Suhancz“** tegnap gyöngén látogatott ház előtt került színre. A czimszerepet Örléy Flóra játszotta, ki hangjának fogyatékoságát eleven, itt-ott felvillanyozó játékkal igyekezett feledtetni. Egri Stefánia (Eliz) csinos koloraturát mutatott be. A komikus részekben Locsarekné (Meunier), Püspöki (Durand), és Rónaszéky (Bizot) neveltettek meg s hozzájárultak a sikerhez Hunyadi (Morio), Emil (Sólyom) és Pártos Etel (Morinné) és Nagy Jaska a groom szerepében. (m. m.)

* **Réthy Laura**, színházunk kedvelt primadonnája már csak egy hétig gyönyörködteti hangjával közönségünket s azután csak Nagyvárad és Arad közönsége számára énekel. Utolsó szerepe a „Szultán“ lesz, melyben a czimszerepet, a költő fejedelmet fogja játszani. Alkalmunk volt öt hallani a próbákon és mondhatjuk, hogy a „Szultán“nal méltóan fejezi be azt a debutirozást, melyet a „Kis herceg“ „Postás Milka“, „Bőregér“ sat. főszerepében a közönség tetszése mellett kifejtett. (h.)

* **A Kossuth nóta** A budapesti rendőrség a Kossuth-nóta elneklését Gerő „Próba házasság“ cz. darabjában nem tiltotta be, hanem a kuplé szövegének megváltoztatását tanácsolta, minthogy abban arról énekelnek, hogy a ki a Kossuth-nótát elneklí, azt vasra verik, ez pedig nem történt meg sehol. Ilyen értelemben fogják a kérdéses kuplét megváltoztatni.

* **Az ember tragédiája Berlinben.** A berlini Lessing-színház Madách nagy művét Az ember tragédiáját márcziusban színre hozza. Gróf Eszterházy Miklós annak idején tudvalevőleg elsőrangú festőknél rendelte meg az összes díszleteket a bécsi színpadok számára s most ezeket a ruháttárral együtt rendelkezésére bocsátotta a berlini Lessing-színháznak. A Lessing-színház igazgató-ága szintén szerződésileg kötelezte magát, hogy Az ember tragédiájának kiállítására negyven ezer márkát fordít.

* **Pálmay Ilka** — mint bécsi lapokban olvassuk — az Ander Wien színházból a Carl-Theater-hez szegődik az őszi szezonra.

Irodalom — művészet.

* **A Kisfaludy-Társaság** szerdán délután tartott ülésén foglalta el az elnöki széket hosszas betegsége után Gyulai Pál jelen volt Apponyi Albert gróf is. Vargha Gyula felolvasta „Barátomok“ című hosszabb költeményét. Tóth Lőrincz pedig Batthyány Kázmérről, a szabadságharc boldog emlékü külügyminiszteréről szolt. Végül Várady Antal adta elő két költeményét, A tanu és Melyiket? címűeket. — A felolvasó üés után zárt ülés volt.

* **Szent-László-szobor.** Nagyváradon Schlauch Lőrincz nagyvárad püspök, Szent-Lászlónak díszes szobrot készített Tóth István szobrász-sal, Strobl egy jeles tanítványával A szobor mellékalakjait már öntik és a tóalak is közel van a befejezéshez. A leleplezés nagy egyházi ünnepek között lesz a nyáron, Szent-László napján.

Vegyes hírek.

* **A Duna áradása.** Budapestről a folytonos esőzéstől a Duna ugyancsak árad. Esti 6 órakor 545. 10 órakor 554 és éjfélkor már 565 centiméter magas volt. A Margit sziget felső részénél megtörtődött jég még mindig áll; ha még 30 centimétert árad a Duna, a Margit-sziget viz alá kerül. A Duna felsőbb részén a helyzet kedvezőbb, csak Komárom kör-

mivel kurtább harmadik felvonásban a kis Szelim csakugyan meghódítja a még kisebb Rozelanet és ezt a tenorista sem bánja, mert időközben beleszeretett Delíába, a kit a költői igazságszolgáltatás minden formájának megfelelőleg sok bujkálás, a szerail ezer kapuján és erkélyén való ide-oda szökdösés után meg is kap. Roxelane pedig nőül megy a szultánhoz, a ki atóvőgre is „jó családból való fiatal ember.“

Mit akarnak többet egy operette-librettótól? Hiszen a Dardanellák hajózási szabadságának ügyét nem lehet a színházban megoldani! A szövegkönyv nem rosszabb, mint sok német kollegájáé, és egy-két műtét után még kevesebb lesz a rosszából. Elcz nem hiányzik belőle, sőt egyik-másikra azt is mondhatni, hogy „sok!“ A rettenetes Bimbasi és a kellemetes Bülbül a báremör Ali társaságában nagyon sok boldonságot követnek el kacagtatól. Török gigeri jeles alak, és fürgé eunuch is pompás valami. Ez az Ali (Balassa) jeles fiu; tanácsnoka a szultánnak. Legjobb szava ez:

— Felsőg, azt a kitűnő tanácsot adbatom, hogy ne kérjen tölem tanácsot.

Italnak megengedhetőnek tartja a magyar pezsgőt, mert abban minden van csak — bor nincs...

A mint a szöveg változó szerencsével van megírva, úgy a zenében is változnak a sikerült és kevésbé jeles számok. Altalában véve az első felvonás a legjobb és itt kellemesen hat néhány magyaros motívum ügyes felhasználása. Az inst

rumentálás kitűnően elősegíti ezt a hatást, világos jelöl annak, mily fontos a hangszereles az operettnél is. A cimbalom szintén megszólal a zenekarban (ha ugyan ezt nálunk nem pianino játék helyettesíti, mint vidéken a „Parasztbeszűlet“-ben a — hárfát). A keleti színezete a zenének kissé tolatokodó alakban mutatkozik és a sok török induló élénken emlékeztet közismeretű mustrákra, de másrészt oly részletek is akadnak, melynek eredetisége jó esik.

Egy-egy keringő (pld. „Szeretlek Roxelane népszerűsége számíthat és több dalt valószínűleg újrajzni fognak. Itt-ott átlagosnál magasabb nivóra emelkedik a zene, néha azonban nagyon is banális és még többször nem — eredeti.

Egészben véve tisztességes munkát végzett Verő s hisszük, hogy holnap a debreczeni színpadon is szép hatást fog elérni operettjével, melynek bemutatója elé a színházlátogató közönség kíváncsian néz.

Megemlítjük, hogy Budapestén a népszínházban a szereposztás a következő: Szultán — Komáromi Mariska, Roxelane — Küri Klára, Delia Margó Czélia, Edelgunder Csatai Zsófi, Bülbül — Németh József, Bimbasi — Kassai, Ali — Tollagi.

Az ügyes zenei anthológiát a fővárosban folyton nagy hatás mellett adják.

(m. m.)

nyékén nagy a veszedelem, hol a Duna és a Vág kilépett a medréből. Komáromnál a víz oly rohamosan tódult ki a medréből, hogy nyolcz óra alatt 20,000 hold szántóföld került víz alá; a környéket víz alá borította, a fatelepeket pedig elsöpörte. A Csallóközben a nép a közérő kirendelésnel nem akar engedelmessékedni a mérnököknek.

* **Székely főhadnagy ügye.** Székely József a volt Ludovicumi tanár ügyében Zsoldos tábornok elnöke alatt tegnap ült össze a honvéd tisztikar becsületbirósága. Székely főhadnagy másfél óráig tartó beszéddel védelmezte magát. Teljes felmentésére a szükséges kétharmad többség nem adatván be, a becsületbirósági eljárást kimondták. A határozatról a honvédelmi minisztert hivatalosan értesítik.

* **Jószivű főherceg.** László főherceg vasárnap Fiuméből visszatérvén arról értesült, hogy Kulundzits 6. sz. gyalogezredbeli őrmester, aki annak idejében a főherceg első katonai oktatója czéljából Alsuthra volt rendelve, megbetegedett. A főherceg, ki ezen kitűnő altisztet becsülni tanulta, kiváló részvételének akarta bizonyítékát adni a szerény altiszt lakást az új épületben tegnap hosszabb látogatásával tisztelte meg.

* **Nehezten a szent atya.** A pápa a magyar zarándokokat kik között egy pár debreczeni kath. is van, állítólag betegsége miatt nem fogadta. — De ez nem gátolja meg abban, hogy Carnot elnök küldöttét fogadja, ki Franciaország remek ajándékát adta át. A magyarok megfedekeztek erről a csekélységnek látszó körülményről és így a szent atya színe elé nem bocsáttattak.

* **Előfizető és szuggesztio** Londonban most igen számos nő a következőkép keresi a pénzt. Elegáns ruhában naphosszat ül az omnibuszokon, vagy a vasutak várótermében, vagy más oly helyeken, hol rövid alatt nagy közönség szokott megfordulni, s látható gyönyörűséggel olvas egy folyóiratban, melyet mindig úgy tart a kezében, hogy czímét mindenki jól láthassa. Oly nő, ki napjában tizszer-huszsor találkozik ily elegáns olvasó asszonnyal, végre rászuggesztik, hogy előfizessen arra a mindenütt látható, bizonyára jeles folyóiraatra. Megjegyzendő, hogy csak szépirodalmi s divat-folyóiratok kiadói folyamodnak a reklám e neméhez, mert a nők sokkal fogékonyabbak a szuggesztióra mint a férfiak.

A Csokonai-kör háza.

Debreczen, február 24.

Mindjárt a Csokonai-kör megalakulásakor felvetődött az a gondolat, hogy a Csokonai relikviák elhelyezésére a „Csokonai szobát“ kell berendezni. Kezdetben nagyon szerények voltak az igények. Egy kicsiny kioszk is megtette volna azt a szolgálatot a Csokonai-kert elomlott, dísztelen kútjának a helyén. Egy szép reggel azonban arra ébredtek fel a Csokonai szoba barátai, hogy a tanács újra használatba állapotba helyezte a kútat. Ekkor Komlóssy Arthurnak, a kör szépirodalmi szakosztálya elnökének azon a parányi üres városi telken akadt meg a szeme, mely Nagyuj-utca elején néhány magán házas-telek közé szorult s ezekhez bejáról szolgál. A szakosztálynak is tetszett ez az ötlet, mert úgy számítottak, hogy ezen a helyen lehetséges lesz a szakosztályok és a választmány számára tanácskozó szobát is építeni, szóval egy kényelmes kis otthont a Csokonai-körnek. A városnál is tetszéssel fogadták ezt a törekvést, fékúnt szépirodalmi és rendészeti szempontból.

A szakosztály erre megbizta Komlóssy Arthurt, Csanak Józsefet, Lengyel Imrét, Nemes Kálmánt, Domokos Kálmánt és Márk Endrét, hogy a ház építés ügyét ezen telekre kombinálva készítsék elő. Következett a helyszíni szemle; a telek tervábrájának elkészítése Stahl Géza v. mérnök által. Gerster és Rösler épít-

tészeket pedig felkérték, hogy legyenek szívesek tervet és költségszámítást készíteni.

Ez pedig, — mint kiderült, nem volt könnyű feladat. Mert tekintettel kellett lenni a szűk igen keskeny telek helyzetére a szokraa szolgálmi jogokra, melyeket a szomszédok ezen félig utcának használt telektől élveznek.

Az elkészült terv szerint a Csokonai kör háza stilszerű egy emeletes kis épület, egy tornyoskával s allegorikus két szoborral és domhormávekkel díszítve. A földszintet az oszlopos bejáró a lépcső és egy keskeny kis szoba a felügyelő számára, melyhez még pincze is tartozik, egészen betölti. Az emeleten van egy utcai szoba és egy világos előszoba. A költségek pedig 12670 frtra vannak számítva.

Ezt a tervet tegnap tárgyalta a szépirodalmi szakosztály. Az ülésen jelen voltak Komlóssy Arthur elnöke alatt: Csanak József, Lengyel Imre, Szabó József (v. főszámvevő), Vértessi Arnold, Domokos Kálmán, Szilágyi Károly, Márk Endre, dr. Bakonyi Samu, dr. Tüdös János.

A tanácskozás megindulván Domokos Kálmán úgy véli, hogy a kör egy szobára és egy előszobára nem költethet 12600 frtot. — Márk Endre hasonló értelemben nyilatkozik s azt ajánlja, hogy a szakosztály keressen tágasabb, alkalmasabb helyet. Ilyennek látja ő a fűvészkertek utcára eső részét, melyet a kolégiumtól kellene elkéni. Komlóssy Arthur fél, hogyha újabb, meg újabb ideák merülnek fel, akkor Isten tudja mikor épül fel a Csokonai kör háza.

Vértessi Arnold a Márk Endre indítványát pártolja. Szilágyi Károly is úgy vélekedik hogy 11—13 frtból nem szabad ilyen helyre — mely nem is a kör tulajdona — ilyen épületet állítani.

Ajánlja, hogy a kör vegyen egy házat. — Ebből még jövedelmet is zuhat. Dr. Bakonyi Samu csak azon esetben tudna lemondani a nagyujtcai telken való építkezéstről, ha olyan helye volna a körnek, ahol felolvasások tartására is alkalmas épületet emelhetne. — Attól tart, hogy a halogatás által elposványosodik az ügy és lelohad a közönség érdeklődése. — Azt hiszi, hogy a Gersterék költségvetése megbirja a kritikát. Azért adassék ki szakértőknek, nem lehetne-e ugyanilyen méretű épületet kevesebből előállítani.

Domokos Kálmán nem hiszi, hogy a kollegium átengedné a körnek a fűvészkert elejét. Ami a tárgyalás alatt lévő reális költségszámítást illeti, azt alig lehetne 10—15 perzentnél többel mértékelni. Komlóssy Arthur is csak végszükségből ragaszkodik a nagyujtcai telken való építkezéshez, amit a városi tanács is örömmel üdvözöl. Egyszer már határozni kell; mert addig a gyűjtést nem lehet megkezdeni, míg maga a kör tisztában nincs azzal, hogy mit akar.

Lengyel Imre érdekes kijelentést tesz a fűvészkertre nem lehet számítani, mert arra a kollegiumnak a bölcsészeti fakultás felállításakor kétszeresen nagy szükség lesz. Sőt jó volna, ha a kert még egyszer akkora volna. Ahhoz az indítványhoz csatlakozik, hogy a nagyujtcai telek ejtessék el végképen s keressen a kör egy olyan magán házat, melyből jövedelmet is lát, is küldessék ki egy bizottság ilyen házas telek kiválasztására. Szabó József sem tartja alkalmas helynek a nagyujtcai teleket. Csanak József pedig tul soknak vélemez 12600 frtot egy szobáért. Vértessi Arnold osztja Szilágyi Károlynak azon nézetét, hogy a kör házvétele felhasználhatja az emlékkertek fenntartási alapját s ezt betábláztatja a házra, mindaddig, míg a ház ára össze nem gyűl. Komlóssy Arthur sem lát ebben semmi akadályt.

Márk Endre azt szerette volna, hogy a városban létező kultur egyletek monumentális közművelődési csarnokot együtt építettek volna Csakhogy — mint Bakonyi Samu megjegyezte ez ma már pium desiderium.

Vége a szakosztály szótöbbséggel kimondta, hogy a nagyujtcai telek nem alkalmas, az erre vonatkozó különben szép tervet tehát a napi rendről leveszi és más irányban fog működni a ház ügyében.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirtd. hivatalnál, február 24-én: változó felhőzet, fagypontkörüli hőmérséklet, jelentékeny csapadék nélkül.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdete este 7 órakor.

Febr. 24. Csokonai kör felolvasó ülése a városháza nagytermében d. u. 5 órakor.

Febr. 25. Debreczeni dalegylet estélye az Arany Bika dísztermében.

Febr. 26. Gönczy egylet közgyűlése a városháza nagytermében délelőtt 10 órakor.

Febr. 26. Zion betegsegélyző egylet közgyűlése délután 3 órakor az izr. templom tanácstermében.

Febr. 26. A főiskolai irod. társulat felolvasó ülése a kollegium VI. sz. termében d. u. 3 órakor.

Febr. 26. A dalegylet közgyűlése.

Febr. 26. Az iparos-kör közgyűlése délután 3 órakor.

Febr. 26. A hatvan utcai gazdaság é. r. közgyűlése délelőtt 10 órakor, a városháza kis t. termében.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színházi nagytanácstermében.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kistanácstermében.

Márcz. 1—24. napjain loósztafolyozás és lövzsgálat a város istállójánál.

Márcz. 4. A depr. izr. betegs. és ápoló nő. álarozos-bálya, az „Arany Bika“-ban.

Márcz. 5. Polgári kör közgyűlése d. u. 3 óra.

Márcz. 11. Menyecskek piknikje az „Arany Bika“-ban.

Márcz. 12. Az István malom közgyűlése d. e. a városháza nagytermében.

Márcz. 12. Közgazdasági bank közgyűlése d. e. a városháza kistermében.

Márcz. 21. Katonai lövadás.

— Csakugyan tavaszodik már s a téli kabátok nem épen „saját kérelmükre“, de minden esetre „jól megérdemelt“ nyugalomba vonulnak s átveszik uralmukat a könnyebb felöltők. Egy-egy gomblyukban virág díszleg. Csinált, vagy üveg házi termés, de azért mégis szeret-treméltő tüntetés a tavasz mellett. A jégpálya rovata kimarad a tájékoztatóból, Celsiusus, Reaumur és Fahrenheit urak melegvizbe mártogatják a hőmérőket s enyhébb időjárással irgalmaznak a szigorú tél alatt át meg átfázott emberiségnek. Ha így folytatják, rövid időn már megcsendül a harangvirág, mosolyog az ibolya, és felölti fehér ruháját a gyöngyvirág, fenn a légtérben pedig frakkot ölt a teecske és tavasz-dalt fog zengedezni a dalos madár. Mit is avatkoznak a mesterségbe a „kádencia faragók“, mikor a pacirta százszor jobban ért a tavasz dicséretéhez!

— **Kétszeres öngyilkos.** Köbling Gusztáv 35 éves városi hajdu ma d. u. 3 órakor Csokonai utcai lakásán revolverrel meglötte magát. Felesége a lövésre jajveszékelve futott fel a városházához, hogy onnan hívjon segítséget. Mire egy rendőrrel visszament, a boldogtalan hajdut már akkor az ajtószarkán találták fel — akasztva és meghalva. — Köbling ma d. e. a városházán végezte dolgát, de senkinek nem árulta el végzetes szándékát. Öngyilkosságának okát biztosan nem tudják.

— **Egyházi szemle ut.** Lengyel Imre világi tanácsbíró, Benkő Lajos h. nánási lelkész és Tóth Mihály h. nánási tanító ma kezdték meg körutjokat az alsó szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegyének reájuk bizott dékanatusában melyhez H.-Böszörmény, B.-Ujváros, Csege és T.-Polgár egyházai tartoznak. A kör ut, melynél az iskolák anyagi és szellemi ügyeit vizsgálják meg, négy-öt napig fog megtartatni és H.-Böszörményben kezdődik.

— Iskolaszéki ülés. Tegnapelőtt délután a ref. iskolaszék N é m e t y Lajos lelkész elnökölte alatt ülést tartott az új egyház-épület gyűléstermében. Tagok szép számmal jelentek meg. Az elnöki jelentés szerint az ispotály-késes utcai ref. kisebb fiúiskola bezárattott a kanyaró miatt. Most a termeket kisurolják, kimeszelik újra s márczius 1-én azon esetben, ha a járvány megszűnik, az iskola újból megnyílik. Tárgyalás alá vétetett a közgyűlésnek azon határozata, hogy a vegyes házasságokból származott kath. vallású gyermekek a ref. iskolákban tandíjat fizessenek. Ez tudomásul szolgált s alkalmazkodni fog hozzá az iskolaszék. S n r á n y i Lajosné tanítónő betegsége miatt az év végeig a tanítás alól felmentetett. A nőegyletnek azon kérelmét, hogy az árva leányok közül tizet becsásanak át a nőegylet árvaház iskolájába és gondozása alá, a gyűlés pártolólág terjeszti a presbiteri közgyűlés elé. Szóba került az ülésen az is, hogy a közgyűlés által a más felekezetiek iskolájába járó ref. növendékek vallástani-tása ügyében véleményes jelentéstétel végett megbízott küldöttség még nem jutott teljes megállapodásra.

— A légnépesebb jogakadémia egész Magyarországban a debreczeni, ugyannyira, hogy a kolozsvári egyetem jogi fakultásának is, csak százal van több hallgatója, mint a debreczeni kollegium jogakadémiájának. Összehasonlítás végett közöljük a vidéki jogakadémiák következő népességi kimutatásait az 1892—1893 tanév első feléről: Pozsonyi kir. jogakadémián joghallgató 121, rendkívüli hallgató 2, összesen 123. Kassai kir. jogakadémián joghallgató 78, rendkívüli hallgató 2, összesen 80. Nagyvárad kir. jogakadémián joghallgató 16, összesen 104. Egri érseki jogliceumon joghallgató 51, rendkívüli hallgató 6, összesen 57. Pécsi püspöki jogliceumon joghallgató 73. Kecskeméti ref. jogakadémián joghallgató 55. Debreczeni ref. jogakadémián joghallgató 161 rendkívüli hallgató 3, összesen 164. Máramaroszigeti ref. jogakadémián joghallgató 59, rendkívüli hallgató 2, összesen 61. Sárospataki ref. jogakadémián joghallgató 50, rendkívüli 1, összesen 51. Eperjesi ág. ev. jogakadémián joghallgató 88.

— A császár kenyere ezentúl kisebb lesz, mint eddig volt és lemond a komiszkenyér címéről is. Bécsből jelentik ugyanis, hogy a katonaczipó, mely eddig 840 grammot nyomott ezentúl 700 gramm lesz. — A különbség tehát 140 gramm, a mennyi eddig is volt a békekenyér között. Ezentúl egyforma kenyeret kapnak a katonák a garnizonban és háboru idejéu: puha és feleér, táplálóbb erejű kenyeret. Az új kenyér sütését már legközelebb néhány hadtest területén próbaképpen elkezdik.

— Reviczky István dandárparancsnok tegnapelőtt szemlélet tartott a nagyvárad honvédség felett. A tábornok az iskolát és a laktauya épületet szemléltette meg, a szemle végeztével pedig teljes elismerésének adott meleg kifejezést. A dandárparancsnok ma V. lentic Dán el honvédezedes társaságában Nagyváradról Borosjenőbe utazik.

— Az izr. hitközség új elnöke Reichmann Armin f. Ló 21-én egy 100 frtról szóló takarékpénztári könyvecskét küldött át a Zion debr. betegsegélyző egylet elnökéhez, Stern Józsefhez azon kijelentéssel, — hogy mint alapító tag kíván az egylet sorába lépni. Kötelességének ismerte, Reichmann A.-nak ezen nemes elhatározatát küldöttségileg megköszönni s egyuttal öt elbökké történt megválasztása alkalmából az egylet nevében üdvözölni. A küldöttség Stern József elnök vezetése alatt f. hó 22-én járt Reichman Arminnál, a ki meleg szavakban köszönte meg az iránta tanusított figyelmet igérvén, hogy a Zion egyletet úgy hivatalos állásából kifolyólag mint egyénileg ezentúl is töle telhető módon támogatni fogja. Reichman A. e derék egyletnek első alapító tagja. Ohajtható volna, hogy nemes példáját mások is kövessék.

— Jövahagyott szabályozási terv. A Nagyerdőre vezető ut szabályozási tervét a belügyminiszter ma érkezett leiratával jövahagyta.

— A kerületi betegsegélyző pénztár közelebb Berger Jenő elnökölte alatt s a tagok nagy számban való részvétele mellett igazgatósági ülést tartott, melyen a pénztárt érdeklő szönyegre került több fontos ügy közül felemlitendőnek tartjuk, hogy az igazgatóság tekintettel a tagok nagy mérvű betegedési arányára egy negyedik orvosnak választását határozta el, s e határozatot azonnal foganatosította is, megválasztván Dr. Glück Lajos helybeli fiatal gyakorló orvost. Egyidejűleg kimondotta az igazgatóság, hogy ha a tagok nagyobb fokú szaporodása folytán a betegségi esetek is oly arányban fognak emelkedni, hogy az alkalmazott orvosok száma kevésnek bizonyulna, az esetben az ötödik orvosi állásra dr. Balkányi Emil gyakorló orvost választja meg. Ezután Stern József és testvére nagykereskedő cég bejelenti hogy 200 munkásával a segélypénztár kötelekibe belép, munkásainak mintegy 240 frtnyi vagyonát a pénztár általános céljaira engedni át s maga részéről később meghatározandó összegű alapítvánnyal szintén belép. Az igazgatóság ezen ajánlatot köszönettel fogadván az adományozott összegért nevezett cégnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Kiseb fontosági ügyek elintézése után az ülés véget ért.

— Adó. Rongyos embert állitanak a kapitány elé.

— Kend csavargó?
— Nem én, — felel a férfiú — mert én adófizető vagyok.

— Hát miután fizet adót? Van kendnek valamije?

— Nincs nekem.

— Hát miért fizet akkor adót?

— Azért könyörgöm, mert élek.

— **Batyubál.** Hirtelen közbejött akadályok miatt a holnapi batyubál bizonytalan időre el lett halasztva.

— A Gökler. Sokszor kitolonczolták már a városból Stern Emil 14—15 éves suhancot, mert a helybeli korcsmákba csepürágásból kövics nyelésből s effajta mutatványokból elősködött. Tegnap ismét visszajött Debreczenbe, de a göklerkedésének egy másik ágával akart szerencsét próbálni. Ócska verklivel próbálta az érzékeny sziveket megpuhítani. A kintorna iránt érzékkel nem bíró rendőrség bekísérte.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

— febr. 24.

Dr. Hock János Kossuth Lajosnál.

Hock János Turinban meglátogatta Kossuth Lajost. A hazai politikai kérdésekről nem nyilatkozott Kossuth Wekerlét mint reszortminisztert azonban igen megdicsérte.

Teleszky lemondása.

A „P. N.“ szerint megerősítést nyer Teleszky államtitkár lemondásának hire.

Bizalom a kormányban.

Z e m p l é n m e g y e közgyűlése egyhangulag helyeslést nyilvánított a kormány egyházpolitikája mellett.

Az áradás.

A „Duna“ előntötte a budapesti alsó rakpartot. Komáromnál a Duna leapt, a Vág emelkedik; Esztergomnál árad. A T e m e s és a B é g a körül nagy az árvízveszély.

Törvényszéki csarnok.

* **Szomorú ügyet** tárgyalt ma a királyi törvényszék büntető tanácsa. — Igy ártó Sándor elnök, Ujhelyi András és Konrád Sámuel bírák, Tóth Aurél jegyző. Olvasóink még emlékezhetnek rá, hogy midőn Gerébi Sándor, Österreicher Manó és Török Barna gymnázisták madarásztak egy tanyán és e közben Österreicher véletlenül agyonlötte Gerébi Sándort. Ezek a fiúk olyan esztelen játékot vittek véghez, hogy gyutacsokkal egymás markába és fülebe löttek, hogy lássák, minő nagy szelet hajt. Mig Österreicher újságot olvasott, valaki megtöltötte a puskát és Öster-

reicher azt hívén, hogy ismét csak gyutacs van a fegyverben, rálött Gerébi Sándorra, a ki halva rogyott össze. A tárgyaláson a vádhatóságot dr. Dicsőffy Sándor képviselte, mig vádlottakat dr. Bakonyi Samu védte hosszan és szépen, különösen kiemelve, hogy főváltott csak 14 éves és 1 napos volt, hivatkozva egy analóg esetre, melyben a Curia fölmentő ítéletet hozott, kérte vádlottak felmentését, akik eléggé bűnhődtek jó barátjok halála által; hivatkozott arra is, hogy a végtárgyalás során kihallgatott atya is véletlenségnek látta az esetet s vádlottak megbüntetését nem kérte. A kir. ügyész ennek daczára fenntartotta vádját s kérte vádlottakat elítélni gondatlanságból okozott emberölésért — és kérte a fegyver elkobzását, mint mely vádlottnak kétségtelen tulajdonát képezte. A két vádlott semmit sem hozott fel védelemére. A bíróság visszavonul és kihirdette az ítéletet, mely szerint a törvényszék vádlottakat teljesen felmentette, mert büntető jogilag őket elítélni nem lehetett. Vádlottak tudomásul vették az ítéletet, a kir. alügyész azonban felebbezést jelentett be.

Közgazdaság.

* **A nemzeti kiállítás országos bizottsága** e hó 26-án délelőtt 11 órakor a kereskedelmi miniszterium nagy üléstermében tartja legközelebbi ülését. A kiállítási igazgatóvá még e héten Németh Imre min. tanácsost a Kereskedelmi Muzeum igazgatóját fogják kinevezni. A milleniumi kiállítás hivatalos czime újabb megállapodások szerint — mint M. P. értesül — „1896-iki ezred éves országos kiállítás“ lesz.

* **Az első hazai.** A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület főpénztáránál januárban 29.533,193 frt 80 kr. volt a bevétel és 28.892 676 frt 39 kr. a kiadás. A terézvárosi fiókoál 1 440,754 frt 44 kr volt a bevétel és 1,653,267 frt 22 kr a kiadás. A József-ferencvárosi fiók bevétele 1448,662 frt 62 kr. kiadása 1.428,471 frt 23 kr. volt. A lipótvárosi fióknál 887,916 frt 4 kr. volt a bevétel és 764,629 forint 54 kr a kiadás. A budai fiók bevétele 163,277, frt 10 kr, kiadása 172,658 frt 46 krt. tett. Az erzsébetvárosi fióknál 343386 frt 2 kr. volt a bevétel és 62,008 frt 96 kr a kiadás.

* **Recept számlaköveteléseknél.** A „Der deutsche Kaufmann“ című szaklap a következőket ajánlja egész német komolysággal közönségének: Az iparos, aki hosszabb időn át adósától többszörös felhívás daczára sem levelet, sem pedig pénzt nem kapott, próbálja meg azt, hogy adósát egy helytelen és pedig a tartozottnál magasabb összeg megfizetésére felszólítsa. Ezzel legkevésbé sem céloztatik a magasabb összeg behajtása, hanem az, hogy az adós mérgesen válaszol, hogy csak ennyivel vagy annyival tartozik és adósságát ekkor meg akkor meg fogja fizetni. Az ez alkalommal kifejezett gorbaságokat bátran helyre pótolja az adós elismervénye, mely alkalmas arra, hogy arra hivatkozassunk, ha elnézésünkért engedelmet kérünk és öt egyuttal az ígért határidő be nem tartása esetén ismételtlen figyelmeztetni kénytelenek volnánk.

Budapesti áru-tőzsde.

(Febr. 22.)

Buzát ma mérskelten kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt lanyha irányzat mellett 14.000 q 5—10 kr. áron.

Egyéb gabonaműkben csekély üzlet. Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat változatlan.

Határidők jegyzése déli 12 órakor: Buza őszre 7,50—7,47, tavaszra (1893-ra) 7,48—7,49 Tengeri máj.— Jun-ra 4,78—4,79. Zab tavaszra 5,60—5,62. Káposztapezre aug.—szept. re 12,30—12,40 forinton.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.50-7.47, őszre 7.56-7.60-7.59. Tengeri máj. — jun-ra 4.82-4.80 — jul. — augusztusra. — Zab tavaszra 573.596 Káposzta-repeze aug-szept. re. 12.25-12.30 forinton.

Hivatalos jegyzések d. u. 2 órákor buza őszre 7.58 pénz. 7.60 áru. tavaszra 7.48 pénz. 7.50 áru. Tengeri máj. — jun-ra 1893. 4.80 pénz. 4.81 áru. Zab tavaszra 5.71 pénz. 5.73 áru. Káposzta-repeze aug-szept. 1893. 12.20-12.30 ftin.

Hivatalos árfolyam.

— Budapesti áru- és értéktőzsde. —

1893. február 22.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	116.—
Magyar papírjárdék 5%	100.—
Magyar vasúti köcsön	122.75
Magyar kel. vasúti államköt. I. kib.	—
Magyar kel. vasúti államköt. II. kib.	—
Magyar kel. vasúti államköt. III. kib.	120.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magy. földtehermentesítési köt. zárad.	—
Temes-bánáti földteherment. kötv. zárad.	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—
Magyar nyeresémsorsjegy-köcsön	—
Tisz-szabályozási és szegedi sorsjegy	152.—
Oszták járadék papírban	145.—
Oszták járadék ezüstben	99.—
Oszták járadék aranyban	98.75
1860-iki oszták államsorsjegyek	118.25
Oszták-magyar bankrészevény	150.—
Magyar hitelbank-részevény	990.—
Oszták hitelintézet-részevény	392.75
Ezüst	330.60
Cs. és kir. arany	5.68—
20 frankos arany (Napolend'or)	9.62—
Német birodalmi márka	59.25
London	121.20
20 márkás arany	11.85

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Irta: Sz. Buday Etel. —

II. fejezet.

7

(Folytatás.)

Flemming megütödvé hajolt a kis öntudatlan felébe és szigorú arca ijedelmet árukt el — eképpen suttogva — szörnyűség, hogy a gyermek ok nélkül is hogy megjédt. — Erre Heléne már nem bírva türtöztetni keservét ekként válaszolt:

— És te atyám ezt ok nélküli ijedelemnek nevezed? a midőn a kis gyöngye teremtsére úgy rá rohantál mintha felakartad volna falni.

— Mi ez Heléne! mily szavak ezek? atyához szokás-e ily tiszteletlenül beszélni? . . .

— Nem atyám — szölt Heléne a rendes tisztelet hangján — nem akartalak sérteni, de lásd — itt könnyekre fakadt — igen fáj látnom tu bavit szigorod mit eredményezett.

— Heléne! rendreutasításokat senkitől sem fogadok el; annál kevésbé gyermekemtől.

— Oh atyám — de mikor úgy fáj a szívem e gyermekért.

— No hála Istennek nem halt meg — mondá Flemming hangjában kevesebb észrevehető szigorral — már magához is tér — és a kis lány homlokát megsimítva mondá.

— Na most magatokra hagylak — de legyen gondod, — hogy engedelmet kérjen tőlem Alvine és még egy futó tekintetvetve a tétovázóan szétnéző leánykára eltávozott.

A gyermek ijedősen tekintet maga körül mintha a dadamesék rémét keresné, aztán egész tiszta öntudatra ébredve kérdé fátyolozott remegő hangon.

— Nagyon haragszik papa? — és fájdalom sirásba törve ki, nénye keblére rejti kis arcját.

— Nem oly nagyon Alvine, mint ahogy haragudhatna hogy nem fogadtál szót — válaszolt Heléne igaz érzelmét legyőzve, hogy atyja tekintélyét meg ne csorbítsa a gyermek előtt.

— Oh Istenem, mi lesz velem — jajongott a kis leány erősen sirva.

— Hát ugyan mi lenne? A papát megkéred szépen s ő meg fog bocsátani, te pedig a jövőben jobb leszel és jószágod mindjárt avval

kezded, hogy mamának nem szólsz a mostani kellemetlenségről semmit, nehogy őt is megboszantsad.

A gyermek egy furcsa kérdő tekintettel halkán suttogá:

— És te azt hiszed hogy mama is boszszankodna reám? és te ezt valóban hiszed Heléne?

— No természetesen.

— Ne hidd — csóválá kis szöke fürtös fejét — a mama nem haragudnék, csak megijedne. és busulna miattam.

Tudom én, azért kell nekem hallgatni, ugy-e Helén?!

— Látom te egy okos kis leány vagy Alvine — hát csak légy is okos. De jer szobá tokba és pihend ki magad kicsikém, csak aztán ne menj be mamához, nehogy szemeidet kisirva lássa.

Ezen esemény után, soha nem birt félelem nélkül atyja szemei elébe kerülni Alvine, ha haját megsimítani nyult feléje, a gyermek tágra nyílt tétova szemekkel tekintett reá, mintha valami rettenetést várna; igen keserves volt ez Helénnek látni, de nem volt hatalmában ezen változtatni, hiába rötta meg a gyermeket ez oktalan félelméért. A ház földszintjén lettek elhelyezve a kiárusítandó zongorák egy nagy teremben, egybekapcsolva egy kis fényesen berendezett előszobával, melyben csak egy Mignon zongorácska volt telerakva hangjegyekkel a vásárlók közös használatára. E helyiséget egyedül uralta a Flemming ház szolgálatában megderesedett Hermann Félix, kit a háznál rendszeren csak Félix urnak neveztek. Hermann volt a teljhatalommal felruházott elárusítója a hangszereknek; ő vele lehetett megkötni a vásárt, és a csendes modoru kis emberke, mily fürge lett ha vásárló nyitott be az üzletbe. Az volt az ő eleme mint halnak a víz; ha szapora pergő nyelvel ajánlgathatta az ő kedvenceit, a szépen fényezett hófehér billentyűs zongorákat, ugy egyiknek előnyét, gyöngeségeit ismerve, miként a belépőknek jellemét, izlését. Félix ur husz évi árusító tapasztalata alatt igen sokat szerzett az emberismeretből — mindjárt tudta kivel van dolga ha a belépőre nézett — s még inkább ha az megszólalt — és mondá — kérek egy könnyű járásu kis rövid zongorát mely inkább mint dísz csillogjon szobámban semhogy annak lírai csengőhangu zongora kell, a melyen könnyen peregenek a jó Strausz féle keringők, és annak végig játszottja a világ ismert minden valzerjét, mi a vásárlók lebilincselte izlését eltalálva; rendszeren vásárással végződött az ügy. De ki így kért zongorát — egy tökéletes szerkezetű hangverseny-zongorára van szükségem, már ennek tudta milyet kell mutatnia, és a nagyterem mélyébe vezetette, hol a nagy fogu ősmamuthok álltak, rázendített Beethoven egyik sonatájára. És ekkor a kis emberke egész más hangon ajánlgatta kedvenceit, meghittén vágva szemeivel vevőire, egyik vagy másik zongorára mutatva, egy titkos könnyed kézlégyintéssel, így susogva egész drámailag — ez aztán valami, ezt Flemming ur egy ihlett percében alkotá — micsoda hangegyénlőség; énekel ez az ujjak alatt magától is, én ugyan nem mondom hogy éppen ezt méltóztassék megtartani, de ha én volnék az ön helyében ezt választanám, ez aztán egy darab; és rendszeren tul adott az ily titkosan elárult jó tulajdonnal bíró zongorán, mely már megiehető ideig pihent a teremben, és már ideje volt, hogy továbbítva legyen.

De ő azért be nem fonta vevőit, mert a feldicsért hangszert csakugyan jó volt, ha nem is tökéletesebb a többinél, melyek későbbben kerültek be a gyárból. Az ilyen vásár megköte-sekor ő is megvolt elégedve, és vevői is, így hát kinek lehetett volna panaszra oka, a zongora-gyár tulajdonosnak még kevésbé, ki végrehajtó jobb kezének tartá az öreg Félix urat s a szerint meg is becsülte őt.

Hermann a háznál lakott, mint aglegény teljes ellátást is nyerve, így rendszeren a családi, asztalnál étk-ztt és a Flemming gyereknek igaz jó pajtásuk volt, mert közöttük a meghittség valóban pajtáskodásba ment át.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

Lélekjelenlét. Horace Vernet világhírű festő 1843-ban O oszországbao járt, hol az udvar nagyon kitüntette. Egy izben megszólította Miklós czár:

— Festene nekem egy ütökötet?

— Melyiket, sire?

— Varsó bevételét.

— Szivesen.

— Hogyan, ön franczi létére megfestené Lengyelország bukását.

— Sire, én már többször megfestettem a keresztrefeszítést.

Ha nem lehetsz nap . . .

Ha nem lehetsz nap: halvány mécseddél

Ne lépj ki a világ színpadára;

A világot nem melegíti más,

Egyedül a nap aransugára.

Hin álmokba ne ringasd magad:

Választottaké a versenypálya,

Áldd az istent, hogyha mécs d boldog

Világot hint csendes otthonára.

S z a b a d o s J.

Erntkezés gyarapítja az értelmet, a genie iskolája azonban a magány.

Gibbon.

Arany gyönyörködött uj barátja gazdag ifjúságában; Petőfi tisztelettel tekintett a komoly férfura, mert soha sem ismert tisztább szívet, nemesebb egyszerűséget az övénel. Megtalálták kölcsönösen egymásban azt, mi lelkükben hiányzott: Arany Petőfiiben az erélyt, a szilaj hevet, édes kellemet, könnyed báj; Petőfi Aranyban a nemes nyugalmat, mély érzést, biztos és eleven rajzot, egyszerű fenéget.

Gyulay Pál.

Az állatok fogfájása. A párisi tudományos akadémia legutóbbi ülésén Edwards tanár dr. Galippe szájspezialistának igen kimerítő munkátat analizálta, melyben Galippe bebizonyítja, hogy az állatok is szenvednek fogbetegségekben. Galippe sok évi megfigyelés alapján konstatalta, hogy az elefánt, a párducz, a kenguru, kutya és majom szintén alá vannak vetve oly fogbajoknak, melyek — mint az embernél — a fogak megromlását okozzák.

Idegének névsora.

Bika szálloda. Nadányi Miklós és neje B. Uj-falu, Halm kereskedő Budapest, Sevcics J. kereskedő Bécs, Stern Béla kereskedő Budapest, Scheer Rudolf kereskedő Bécs, Rudas Miksa kereskedő Budapest, Stöden Ferencz kereskedő Budapest, Kleia Mór kereskedő Budapest, Szenesi J. ügyvéd Budapest, Friedjung kereskedő Prága, Dobos J. kereskedő Budapest.

Angol királyi szálloda. Makay Emil föld-birtokos Nyiregyháza, Kanigsberg H. kereskedő Bécs, August Klein kereskedő Bécs, Domokos János gazdálkodó, Balázsházi Gyula adópénztárnok Földes.

Frohner szálloda. Goldstein utazó Budapest, Kohut A. utazó Bécs, Szandhaus utazó Bécs, Schick Zeigmond utazó Bün, Dr. Szirmay Er-Semjén, Kapos László Budapest, Májbaum utazó Budapest, Fohn Jenő H-Pályi, Kohn utazó Tarna, Friedmann utazó Budapest, Fischer József Czegléd, Stak Samu Munkács, Weisshaus Eucenes, Rosenfeld N.-Bánya.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede

Budapesti és Ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek, **száj és fogbetegségek**

gyógykezelésére,

arany és másnemű tömetek és mindennemű műfogak készítésére. Operátiok kívánatra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

Eladó épületi anyagok.

A Nagy-Csapó-Vár-utczai 358. sz. zenedei telken levő s alább felsorolt

épületi ócska anyagok zártajánlat útján megvehető.

Feltételek:

1. Eladás tárgyai, a Csapó-utczai oldalon lévő épületnek, **földszíne feletti összes részei**, (pincze falak s pincze-boltozat ezuttal nem eladók); a **félszer**, (eddig nyári étkező helyiség), **verem**, **összes kő- és fakerítések**.

Köbméter szerinti kiszámítással s tüzetes tájékozással a **TÓTH ISTVÁN építész irodája**, (Piacz, Tisza-palota, első emelet), szolgál.

2. A félszerre elkülönített ajánlat teendő. A többi anyagokra is két külön ajánlat tétessék, aszerint, amint a vevő a törmelék eltakarítását vállalja, vagy nem vállalja.

3. A zárt ajánlatok **60 frt bánatpénzzel** együtt Simonffy Emil, zenede igazgatóhoz nyújtandók be, legkésőbb **1893. márczius hó 4-ik napjának d. u. 5 órájáig**.

4. A bontás s anyag elszállítás a felügyelő utasításai szerint a vevő költségén történik s az ajánlat elfogadásától számított **3 hét alatt** be kell fejezteni.

A mi megvett anyagot ez idő alatt a vevő el nem hordat, az kárpótlás nélkül a Zenede tulajdona marad.

5. A választmány az aránylag legkedvezőbb ajánlat elfogadására sincs kötelezve. Ellenben az, kinek ajánlata elfogadtatott: **48 óra** alatt bánatpénzét, elvesztésének terhe alatt, a vételarra kiegészíteni tartozik.

Debreczen, 1893. febr. 23

A debreczeni zenede választmánya.

Nincs többé köhögés.

Mell és tüdőbaj ellen.

Dr. med. FÁYKISS

Szepesti kárpáti növénykivonata

Egy üveg ára használati utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr. 1 csomag 20 kr. THEA egy csomaggal 50 kr. kiesi 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használtak köhögés rekedtség, katarrhus, hörghurut, náthaláz (influenza), szűk-mellűség tüdőgyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf”-hoz címzett gyógyszerárában Budapesten továbbá Dr. Török Józsefnél, király u. 12. Debreczenben: Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Balázs Ödön és Tóth Béla gyógyszerész uraknál. 1. Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Meghívás.

Az „István” gőzmalom társulatnak

1893. Márczius 12-én délelőtt 10 órakor

Debreczenben, a városháza nagytanácstermében tartandó

Évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1892-ik évről az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása, a felmentvény megadása az 1892. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása
4. A debreczeni kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróságnak a módosított alapszabályok tárgyában hozott ítélete.
5. A sor rendszerint kilépő igazgatósági tag helyének választás útján betöltése.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket, — az alapszabály 29-ik cikké értelmében folyó évi Mártius 10-én és 11-én, délelőtt 10—12 óráig délután 2—4 óráig a társulat Kossuth (Czegiód) utczai irodájában átvenni ne terheltesse.

A mérleg és nyereség és veszteségrovás Márczius 5-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Debreczen, 1893. február 16.

Az igazgatóság.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A sokszorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszeráráiban MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tiszte'ettel

Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstantánvét mellett teljesítettnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásáva és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész u. hoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszőrűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segít ségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

HORNOF, lelkész Micholup-ban.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar, uraknál.

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény,

csusz

minden

meghűlési betegségek

ellen.

A „Debreczeni Ellenőr“
kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“
NYOMDA ÉS KIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szíves figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően
berendezett

 könyvnyomdáját,

mely újabb a LEGDISZESEBB BETŰKKEL szaporított s így
a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

KÖNYVKÖTÉSZETE,

melyben a LEGKITUNÓBB GÉPEK vannak alkalmazva,
a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő

„Debreczeni Ellenőr“ részére
hirdetéseket olcsón elvállal.